

การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
A Synthesis of Theses on Academic Affairs Administration
as Master of Education Degree in Educational
Administration Pranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

พิเศษ ปิ่นเกต¹ และ ชิตชัย สนั่นเสียง²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

²สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Email : pisetdontri@outlook.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2555 จำนวน 67 เล่ม โดยใช้แบบบันทึกคุณลักษณะการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย พบว่า เรื่องที่มีผู้สนใจศึกษาและนำมาทำวิทยานิพนธ์มากที่สุดคือเรื่องระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาปีที่มีการพิมพ์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการมากที่สุดได้แก่ พ.ศ. 2548 2) ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ มีเนื้อหาที่พบมากที่สุดได้แก่ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยที่พบมากที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่พบมากที่สุดได้แก่ การเลือกแบบเจาะจง ชนิดของเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัยมากที่สุดได้แก่ แบบสอบถาม การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุดได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการ 13 ขั้นตอน การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้มีกระบวนการ 12 ขั้นตอน การนิเทศการศึกษามีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษามีกระบวนการ 11 ขั้นตอน และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษามีกระบวนการ 6 ขั้นตอน ผลการสังเคราะห์ผลการวิจัยโดยรวมสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด สภาพปัญหา การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงมาก ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดและระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

คำสำคัญ: วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purpose of this study was to synthesize 67 theses on academic affairs administration as master of educational degree in educational administration Pranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University during the years 2544 to 2555, volume 67 numberones. The research instrument was the recording form of research characteristics. The data were analyzed by content analysis. Research findings were as follows: 1) The most popular fields of study on the theses of academic affairs administration were the internal quality assurance system and the educational standard. The most research papers on academic affairs administration were done in the B.E. 2548. 2) The contents of synthesized research were mostly found: the development of internal quality assurance system and the educational standard. In most studies, the population and the sample of the administrators were employed. For techniques of sampling, the purposive sampling technique was used the most. There were 35 research papers. The type of instrument used the most was the questionnaire. The assessment of research tools used the most was validity. The statistic mostly used for analyzing data were mean and standard deviation. 3) The results of the study on academic affairs administration were synthesized to 6 issues consisted of the development of institution curriculum, the evaluation and the transformation process, the development and the promotion of learning resources, the educational supervision, the internal quality assurance system and the educational standard and the development and the implementation of educational technology. In conclusion, the results of synthesis of the results of the thesis were the overall procedures was rated at a high level to the highest level, the problem was rated at least level to high level, the suitability was rated at a high level to the highest level and the feasibility was rated at a high level to the highest level

Keywords: Theses on Academic Affairs Administration

1. บทนำ

วิทยานิพนธ์ คืองานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต เป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยที่มีความซับซ้อนและศึกษาเฉพาะด้าน อย่างลุ่มลึกกว่างานวิจัยทั่วไป สอดคล้องกับ กูด [1] บุญชม ศรีสะอาด [2] และศรีสุตา ประทุม [3] อีกทั้ง วิทยานิพนธ์ยังมีความสำคัญต่อการศึกษาในระดับ บัณฑิตศึกษา เพราะเป็นการแสดงออกถึงภูมิรู้ของผู้ ศึกษาว่า ได้ผ่านขั้นตอนของการวางแผน ศึกษาวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ และเรียบเรียงองค์ความรู้ ถ่ายทอดสู่สาธารณะได้อย่างน่าสนใจ [4] ดังนั้น ผลการวิจัยในวิทยานิพนธ์จึงเป็นองค์ความรู้อันเป็นข้อ

ค้นพบจากกระบวนการวิจัยที่ลุ่มลึก นำไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้

ซึ่งเมื่อมหาวิทยาลัยเปิดการสอนหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษามาเป็นระยะเวลาหนึ่ง จะมีวิทยานิพนธ์เป็น จำนวนมาก และในหลายมหาวิทยาลัยจะมีการสังเคราะห์ วิทยานิพนธ์เหล่านั้น เพราะการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ นั้นคือกระบวนการที่จะนำองค์ความรู้จากงานวิจัย ทั้งหลายออกมาได้นั้น กระบวนการสำคัญคือการนำ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์มาสังเคราะห์ เพื่อให้ได้องค์ ความรู้จากงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ทั้งหลายมาพัฒนาให้ เกิดประโยชน์ซึ่งนงลักษณะ วิรัชชัย [5] กล่าวว่า หาก นักวิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ในอดีตไว้ ด้วยวิธีการมีระบบ ย่อมสามารถนำผลของการสังเคราะห์

งานวิจัยนั้นมาเป็นฐานและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ด้วยระบบเดียวกันโดยไม่ต้องตั้งต้นศึกษางานวิจัยเรื่องแรก

ในทุกมหาวิทยาลัยที่เปิดการสอนหลักสูตรบัณฑิตศึกษา จึงมีการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์โดยจะมุ่งเน้นการวิเคราะห์เนื้อหา เกี่ยวกับประเด็นข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย เนื้อหาของงานวิจัยและผลงานวิจัยของวิทยานิพนธ์เหล่านั้น ด้วยว่า การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์นั้นมีความสำคัญยิ่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้และแนวทางในการกำหนดหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในรุ่นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาเปิดหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2541 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งในแต่ละปีได้มีนักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา และได้มาซึ่งผลการวิจัยอันสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาได้ ซึ่งวิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยานับตั้งแต่เล่มแรกในปี พ.ศ.2544 ถึง พ.ศ. 2555 มีจำนวน 351 เล่ม และยังไม่มีการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เหล่านี้ซึ่งมหาวิทยาลัยต่างๆเมื่อมีวิทยานิพนธ์จำนวนมากจำเป็นต้องมีการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์

เนื่องจากวิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยามีจำนวนมากและมีประเด็นเนื้อหาที่หลากหลาย อีกทั้งในการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์นั้นจำเป็นต้องเลือกวิทยานิพนธ์ที่มีประเด็นเดียวกันมาสังเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยได้มุ่งที่จะสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยมีประกาศ

คณะกรรมการคุรุสภา เรื่องสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสาระความรู้และสมรรถนะเรื่องการบริหารงานวิชาการ [6] อีกทั้งการบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน [7] ซึ่งในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ได้ระบุว่ามีปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการคือ เรื่องการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม [8] ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อที่จะได้อรรถความรู้และเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการ อีกทั้งให้นักศึกษาในรุ่นต่อไปได้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหัวข้อวิทยานิพนธ์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหาร งานวิชาการ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ พ.ศ. 2544-2555

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 หน่วยในการศึกษา

ประชากรในการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2555 จำนวน 67 เล่ม

3.2 ประเด็นที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นประเด็นไปที่การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้วิจัยทำการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีประเด็นที่จะศึกษาจากวิทยานิพนธ์แต่ละเล่ม คือ

- 1) ข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย ได้แก่ ชื่อเรื่องวิจัย ปีที่พิมพ์
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการของงานวิจัย ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เนื้อหางานวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ชนิดของเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัย ได้แก่ ผลการวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 งานคือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4. วิธีการดำเนินงาน

4.1 กำหนดจุดมุ่งหมายและปัญหาที่จะใช้ศึกษา โดยผู้วิจัยมุ่งประเด็นไปที่การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ จากประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่องสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสาระความรู้และสมรรถนะเรื่องการบริหารงานวิชาการ [6] ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดปัญหาที่จะใช้ศึกษาไปที่การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2544-2555 ว่ามีผลการวิจัยโดยรวมเป็นอย่างไร

4.2 กำหนดขอบเขตของงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ ซึ่งในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของอุทัย บุญประเสริฐ [9] วิศิษฐ์ ชาญสุข [10] กมล ภูประเสริฐ [11] ชุมศักดิ์ อินทร์ลักษณ์ [12] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [13] รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ [7] และสมิทและคณะ (Smith and others) อ้างอิงจาก ธีระพร อายุวัฒน์ [14] สรุปเป็นขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 งาน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 3) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.3 สืบค้นและคัดเลือกงานวิจัยที่จะใช้ศึกษา โดยผู้วิจัยได้สำรวจและเก็บรวบรวมเอกสารงานวิจัยซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2555 ได้งานวิจัยที่มีคุณสมบัติตามกำหนดจำนวน 67 เล่ม

4.4 วิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัย โดยผู้วิจัยศึกษางานวิจัยอย่างละเอียดอีกครั้ง และจัดบันทึกในแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมเสร็จแล้วไปวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละอีกทั้งดำเนินการการวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งผู้วิจัยใช้ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2556 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2558

4.5 เมื่อได้ผลการสังเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยจึงสรุปผลการสังเคราะห์และนำเสนอผลการสังเคราะห์

5.สรุปผล

5.1 ข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย พบว่า วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ เรื่องที่มีผู้สนใจศึกษาและนำมาทำ

วิทยานิพนธ์มากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีจำนวน 18 เล่ม ส่วนปีที่มีการพิมพ์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารวิชาการจำนวนมากที่สุดนั้น ได้แก่ พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2550 ซึ่งแต่ละปีมีจำนวน 9 เล่ม

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัย พบว่า วัตถุประสงค์ที่มีการทำวิจัยมากที่สุด ได้แก่ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ มีจำนวน 7 เล่ม เนื้อหาที่ทำกรวิจัยที่นำมาสังเคราะห์นั้นมากที่สุด ได้แก่การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีจำนวน 23 เล่ม ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยที่พบมากที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวน 56 เล่ม วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยมากที่สุดได้แก่ แบบเจาะจง มีจำนวน 35 เล่ม จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุดได้แก่ มีเครื่องมือ 2 ชุด มีจำนวน 28 เล่มชนิดของเครื่องมือที่นำมาใช้ ในการวิจัยมากที่สุดได้แก่ แบบสอบถาม มีจำนวน 62 เล่ม การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มากที่สุดได้แก่ ความเที่ยงตรง มีจำนวน 67 เล่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีจำนวนประเด็นละ 57 เล่ม

5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการ 13 ขั้นตอน การวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้มีกระบวนการ 12 ขั้นตอน การนิเทศการศึกษา มีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษามีกระบวนการ 11 ขั้นตอน และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีกระบวนการ 6 ขั้นตอน ผลการสังเคราะห์ผลการวิจัยโดยรวมสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด สภาพปัญหา การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุด ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด และระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด

6.อภิปรายผล

จากการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

6.1 ข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย จากการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์พบว่า วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารวิชาการ เรื่องที่มีผู้สนใจศึกษาและนำมาทำวิทยานิพนธ์มากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณา สุดสมบูรณ์ [15] ที่กล่าวว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 47 ระบุให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยมีระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก และตามมาตรา 18(2) กล่าวว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ดังนั้น วิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 -2555 จึงมีนิสิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาเลือกทำวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาเป็นจำนวนมาก

6.2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการของงานวิจัย พบว่า วัตถุประสงค์ที่มีการทำวิจัยมากที่สุด ได้แก่ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ เนื้อหาของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์นั้น ประเด็นที่พบมากที่สุดได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยที่พบมากที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยมากที่สุดได้แก่ การเลือกแบบเจาะจงซึ่งต่างจากงานวิจัยของฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ [16] ที่กล่าวว่าการสุ่มที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณโดยมากมักสุ่มแบบหลายขั้นตอน หากแต่ในวิทยานิพนธ์

ของสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา นั้น ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่นำเสนอแนวทางในการบริหารการศึกษาซึ่งจะแบ่งขั้นตอนเป็นการสร้างแนวทางการบริหาร ขั้นตอนการหาความเหมาะสมของแนวทาง และขั้นตอนการหาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหาร ซึ่งในสองขั้นตอนแรกจะใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงทั้งสิ้น เนื่องจากต้องการผู้ที่มีประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุดได้แก่ มีเครื่องมือ 2 ชุด ชนิดของเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัยนั้นมากที่สุดได้แก่ แบบสอบถามการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุดได้แก่ ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ [16] ที่กล่าวว่าสถิติที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณเป็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนั้น เป็นสถิติที่สามารถใช้อธิบายข้อมูลได้ดี เพราะค่าเฉลี่ยสามารถบอกได้ว่าผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความเหมือนกันโดยรวมเป็นอย่างไร และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสามารถบอกได้ว่า ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเด็นนั้น มีค่าความแตกต่างโดยเฉลี่ยเป็นอย่างไร เพราะถ้ายังมีค่ามากเท่าใดย่อมบอกได้ว่าแต่ละข้อมูลนั้นมีความต่างกันมาก ดังนั้นงานวิจัยส่วนใหญ่จึงใช้สถิติทั้งสองนี้ในการอธิบายผลการวิจัย

6.3 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการ 13 ขั้นตอน การวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีกระบวนการ 12 ขั้นตอน การนิเทศการศึกษา มีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีกระบวนการ 11 ขั้นตอน และการพัฒนาและ

ใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษามีกระบวนการ 6 ขั้นตอน ผลการสังเคราะห์ผลการวิจัยโดยรวมสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด สภาพปัญหา การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงมาก ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพาพรธมจพิพัฒนสุข [17] ที่ได้สังเคราะห์งานวิจัยด้านการบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2544-2548 จำนวน 32 ฉบับ และงานวิจัยของโสภณา สุตสมบุรณ์ [15] ที่ได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับดุขฎิบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารในประเทศไทย ซึ่งผลที่ได้คือ งานวิชาการที่สำคัญในสถานศึกษา ประกอบด้วย ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้วยงานดังกล่าวนี้ถ้าได้ดำเนินการโดยใช้กระบวนการที่มีประสิทธิภาพแล้วย่อมส่งผลให้สถานศึกษานั้นมีคุณภาพตามไปด้วย สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [18] กล่าวว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาอย่างทันที มีแนวทางในการนิเทศติดตาม ส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ดังนั้นการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เป็นภารกิจหลักที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเคราะห์งานวิจัย ที่โดยรวมสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับเป็นไปได้ แสดงให้เห็นว่าทุกฝ่ายล้วนให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 นักศึกษาระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดหัวข้อเกี่ยวกับการเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา เพื่อจะได้มีประเด็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่หลากหลายและครอบคลุมทุกเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

7.1.2 สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของตน เพื่อเพิ่มคุณภาพในการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยใช้สถิติ การสังเคราะห์อื่นนอกเหนือจากที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทั้งหมด

7.2.2 ควรส่งเสริมให้มีการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในด้านอื่น เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ การบริหารทั่วไป เป็นต้น เพื่อจะได้นำข้อค้นพบมากำหนดเป็นแนวทางในการทำวิจัยของนักศึกษาต่อไป

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] C. V Good, "Dictionary of Edukation", New York, McGraw-Hill, (3rd ed), 1973, p. 608.
- [2] บุญชม ศรีสะอาด, "การพัฒนาการทำวิทยานิพนธ์", กรุงเทพ, สุวีริยาสาส์น, 2546, หน้า. 47.

- [3] ศรีสุดา ปรงหอม, "วิเคราะห์วิธีวิทยาการวิจัยของวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการวิจัยทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2534-2543", วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- [4] บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยแม่โจ้, "คู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้", เชียงใหม่, มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2558, หน้า. 1.
- [5] นางลักษณะ วิรัชชัย, "การวิเคราะห์ทอภิมาน", กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542, หน้า. 30.
- [6] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, "แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2553-2559)", กรุงเทพฯ, พริกหวานกราฟฟิค, 2553, หน้า. 111-112.
- [7] รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, "การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน", พิมพ์ครั้งที่ 5, สงขลา, มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2554, หน้า. 30.
- [8] วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร, "ปฏิรูปการศึกษาแนวคิดและข้อเสนอแนะ", กรุงเทพฯ, วศิระ, 2553, หน้า. 81.
- [9] อุทัย บุญประเสริฐ, "หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน", กรุงเทพฯ, เอส. ดีเพรส, 2540, หน้า. 35.
- [10] วิศิษฐ์ ชาญสุข, "การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย", วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2549, หน้า. 13.

- [11] กมล ภู่อประเสริฐ, “รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ”, กรุงเทพฯ, พริกหวานกราฟฟิค, 2545, หน้า. 104-106.
- [12] ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, “การบริหารงานวิชาการ”, ปัตตานี, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, (พิมพ์ครั้งที่ 2), 2546, หน้า. 2.
- [13] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550”, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550, หน้า. 28-29.
- [14] อีระพร आयुวัฒน์, “แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก”, ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552, หน้า. 82.
- [15] โสภณา สุดสมบูรณ์, “การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาในประเทศไทย”, ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550, หน้า. 89, 226.
- [16] ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, “การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2549, หน้า. 49-52.
- [17] ยุพาพรรณ จงพิพัฒนสุข, “การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2544-2548”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2550, หน้า. 73.
- [18] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “เอกสารประชาสัมพันธ์เพื่อการปฏิรูปการศึกษา”, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546, หน้า. 6.